

Bilag 1: Faktaark

Aftale om bedre veje til uddannelse og job

Aftalens hovedindhold

1. En ny uddannelsespolitisk målsætning
2. En ny Forberedende Grunduddannelse (FGU)
3. En sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI)

Det egentlige lovforslag fremsættes i marts 2018, og loven forventes vedtaget i juni 2018.

Ad 1. Ny uddannelsespolitisk målsætning

"Alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse"

Det betyder, at:

- I 2030 skal mindst 90 pct. af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse
- I 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret
- Alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse har ret til en uddannelsesplan og skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort og på længere sigt.

Med den nye målsætning sker en øget anerkendelse af beskæftigelse. Dog skal der fortsat sikres, at unge i beskæftigelse er bekendt med uddannelsesmulighederne.

Ad 2. En ny forberedende grunduddannelse (FGU)

Den forberedende grunduddannelse er en samling af seks eksisterende uddannelses tilbud; Produktionsskole, kombineret ungdomsuddannelse (KUU), erhvervsgrunduddannelse (egu), ordblindeundervisning (OBU), almen voksenuddannelse (AVU) og forberedende voksenundervisning (FVU).

Formål

- Den nye grunduddannelse er et forberedende tilbud, der skal give de unge kundskaber, færdigheder, afklaring og motivation til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå ufaglært beskæftigelse
- Uddannelsen skal opbygge de unges viden om og erfaringer med demokratiske processer i relation til det danske samfund og dets historie. Den skal styrke de unges selvstændighed og kompetencer til aktiv deltagelse i samfundslivet som ligeværdige borgere i et demokratisk fællesskab med udgangspunkt i de pågældende unge.

Målgruppe

- Målgruppen er unge under 25 år uden en ungdomsuddannelse, og som ikke er i beskæftigelse eller i gang med uddannelse
- Målgruppevurdering foretages af den kommunale ungeindsats
- FGU er vejen for unge, der ikke opfylder adgangskrav til erhvervsuddannelser eller gymnasiale uddannelser umiddelbart efter ophør af undervisningspligten, og som kan opnå de manglende kvalifikationer ved et forløb på FGU

Opbygning

Der skal etableres en ny forberedende grunduddannelse (FGU) i tre spor:

- Almen grunduddannelse (agu): praksisorienteret undervisning i almene fag
- Produktionsgrunduddannelse (pgu): værkstedsundervisning
- Erhvervsgrunduddannelse (egu): praktikuddannelse

Struktur på FGU

- Der skal på landsplan etableres ca. 90 skoler, hvoraf ca. 25 skal være institutioner
- Institutionerne er statsligt selvejende

- Hver institution har én bestyrelse, én øverste leder, ét regnskab og ét budget
- Hver institution får et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner
- Institutionen har udbudspligt i dækningsområdet
- Der skal være pædagogisk ledelse på alle skoler
- Alle tre spor skal som udgangspunkt findes på alle skoler
- Det er institutionen og ikke skolerne, der ansætter medarbejderne

Fra Undervisningsministeriet er der på infomøder udmeldt et indbyggergrundlag på ca. 210.000 pr. institution. En gennemsnitsinstitution vil have et årselevgrundlag (ÅE) på ca. 470 ÅE pr. Institution.

Pr. skole er der udmeldt et årselevgrundlag på 125 ÅE.

Institutionens ledelse varetages af bestyrelsen. Bestyrelsen består af 7-11 medlemmer bestående af: et eller flere medlemmer fra hver kommune i institutionens dækningsområde, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og erhvervsskolesektoren. Kommunale medlemmer kan tilsammen være i flertal. Fra august 2018 til januar 2019 etableres interimbestyrelser.

Institutionerne skal huse FGU, som samler og forbedrer de eksisterende forberedende tilbud, så der bygges videre på nuværende tilbuds viden, erfaringer og pædagogik, ligesom ansatte og eksisterende bygninger, vil være grundpillerne i de nye FGU-institutioner.

Økonomi

- Kommunerne yder bidrag til staten, og den samlede finansiering indebærer, at kommunerne afholder ca. 65% af de faktiske afholdte udgifter til FGU.
- Fast grundtilskud pr. institution (4 mio.kr.) og skole (1,7 mio. kr.)
- Fast takst pr årselev (78.650 kr.)
- Udslusningstaxameter på 15.000 kr. pr årselev

Proces for oprettelse af institutioner og skoler

Det er hensigten at kommunerne (KKR), under inddragelse af de eksisterende institutioner på det forberedende område og ungdomsuddannelserne, efter en lokal proces stiller forslag til dækningsområder og placering af skoler.

Processen forventes at tage udgangspunkt i én skole pr. kommune.

Dog forventes flere skoler i de større kommuner og ingen skoler i kommuner, hvor der ikke er tilstrækkeligt elevgrundlag. Der oprettes i omegnen af 90 skoler (udbudssteder), hvoraf op imod en tredjedel vil være institutioner. Det præcise antal institutioner og skoler fastlægges på baggrund af den lokale proces.

De lokale forslag til placering af skoler skal:

- tage hensyn til en bred geografisk dækning – det er centralt, at skolerne er placeret i geografisk nærhed til den unge
- sikre et tilstrækkeligt elevgrundlag for en skole til at kunne udbyde alle tre spor og sikre holdfællesskab og faglig stabilitet på de forskellige niveauer
- tage udgangspunkt i brug af de eksisterende bygninger fra produktionsskoler, VUC m.fl.

Dækningsgraden må ikke være ringere end dækningsgraden mellem produktionsskolerne i dag. Der findes i dag 81 produktionsskoler.

Efter en overgangsperiode på fire år skal hver skole være et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø.

Forslag om dækningsområder og placering af skoler skal være afgivet til Undervisningsministeren ca. fire måneder efter den lokale proces igangsættes primo 2018.

Undervisningsministeren udpeger en opmand, der understøtter den lokale proces.

Undervisningsministeren opretter institutionerne og godkender vedtægterne.

Ad 3. En sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI)

Ansvar er i dag ikke entydigt forankret et sted i kommunen, men er udbredt til en række aktører.

Fremover bliver det kommunernes entydige ansvar, at:

- Gøre alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse
- Koordinere den samlede ungeindsats i den enkelte kommune på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen

Formålet med den kommunale ungeindsats er, at den unge og dennes forældre, møder kommunen som én samlet instans på tværs af de bagvedliggende kommunale kompetencer og opgaver.

Det betyder en koordinering af følgende områder og opgaver:

- Uddannelsesvejledning
- Jobvejledning og praktikpladsopsøgning
- Misbrugsindsats
- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
- Kontaktperson
- Opfølgende indsats
- Uddannelsesplan
- Målgruppevurdering
- Socialindsats
- Data

Uddannelsesplanen bliver styrende for den unges forløb, idet der arbejdes med de samme målsætninger på både kort og lang sigt på tværs af kommunale enheder. På den måde skal baggrundsoplysninger og historik ikke genfortæles ved iværksættelse af nye aktiviteter og tilbud efter forskellige lovgivninger.

Unge, der af personlige eller sociale årsager har brug for støtte fra flere instanser, skal have tildelt én gennemgående kontaktperson. Hovedopgaven for kontaktpersonen er at støtte den unge i at realisere sin uddannelsesplan, og være bindeled mellem kommunale indsatser.

Opgaver i den kommunale ungeindsats

- Koordination af tildeling af en kontaktperson, herunder sammentænkning med øvrige støtte-kontaktpersoner, sagsbehandlere etc., så den unge primært har én kontaktperson i kommunen
- Angivelse af kendt behov for specialpædagogisk støtte (SPS), pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR) og misbrugsindsats omkring tilblivelsen og realiseringen af den unges uddannelsesplan
- Jobcentrenes eksisterende funktioner og opgaver over for de unge
- Uddannelses- og erhvervsvejledning
 - Kommunerne afgør, hvordan de viderefører UU's funktioner
 - Uddannelses- og erhvervsvejledning sker med afsæt i UU's opgaveportefølje
 - Vejledning skal fortsat varetages af personer med uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse
 - Fortsat pligt til at opretholde vejledning, der er uafhængig af sektor- og institutionsinteresser
 - Opsøgende og opfølgende indsats med vejledning om uddannelse og erhverv for unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse

Funktioner i forhold til den forberedende grunduddannelse (FGU)

- Målgruppevurdering
- Udarbejdelse af uddannelsesplan/uddannelsespålæg
- Tæt samspil mellem den kommunale ungeindsats og institutionerne/skolerne om den enkelte unge
- Opsøgende funktioner og koordinering i forhold til egu-virksomhedspraktik

Den kommunale ungeindsats har pligt til at følge de unge, der ikke er i uddannelse eller beskæftigelse.

Det er den enkelte kommune, der beslutter, hvordan den kommunale ungeindsats skal organiseres, og kommunen skal offentliggøre denne organisering, herunder hvordan funktioner i Ungdommens Uddannelsesvejledning videreføres.